

[שערות]. אלא ימשמש **כלאחר יד**, בשינוי. כגון שיאחזו הצרור בשתי אצבעותיו. (2)

אמר רבי ינאי: אם יש מקום קבוע לבית הכסא מכניס אבנים כמלא היד, כדי שאם ישארו מהאבנים ישתמש בהם פעם אחרת באותה שבת. ואם לאו, לא יכניס אלא כהכרע שלש אבנים. דהיינו, שתהיינה שלשת האבנים כל אחת כאגוז, שהוא ה"מכריע" [האמצעי] בין כזית וכביצה.

מדוכה קטנה של בשמים שהיא מוקצה, לפי שמלאכתה הוא מלאכת איסור בלבד — אמר רב ששת: אם יש עליה עד, היינו שכבר קנח בה פעם אחת, מותר לטלטלה לקינוח. שהרי הקינוח מעיד על המדוכה שמעתה היא עומדת רק לכך. (3)

מיתבי להא דרב ששת: תניא: עשרה דברים מביאין את האדם לידי תחתוניות, טחורים.

ואלו הן: האוכל עלי קנים, ועלי גפנים, ולולבי גפנים. ומוריוני בהמה, בשר בהמה שיש בו חריצים, כגון החיך והלשון, בלא מלח. ושדרו של דג. ודג מליח שלא בישל כל צרכו. והשותה שמרי יין. והמקנח בסיד ובחרסית או בצרור שקינח בו חבירו.

ויש אומרים: אף "התולח" עצמו בבית הכסא, שאינו יושב אלא נשען על ברכיו, שעל ידי כן נפתחין הנקבים יותר מדאי.

והוינן בה: כיצד תלה רב חסדא את המחלוקת באתרוג במחלוקת באבנים? והרי התם, באתרוג — מתניתין היא במסכת סוכה, שנחלקו בה רבי מאיר ורבי יהודה, ואילו הכא, ברייתא היא, והמשנה ידועה יותר מהברייתא, וכיצד תולה רב חסדא את הידוע בשאינו ידוע?

ומתצינן: אלא אימא: כמחלוקת באתרוג כך מחלוקת כאן. ורב חסדא נתן סימן, שאם ישכחו הברייתא יזכרו על ידי המשנה שכך היא המחלוקת בין רבי מאיר ורבי יהודה.

אמר רב יהודה: אבל לא התירו לטלטל את הפאיים לצורך קינוח.

ומבארין: מאי פאיים?

אמר רבי זירא: כרשיני בבלייתא. רגבי אדמה שאינם ראויים לקינוח משום שהם נפרכים. [ונקראים "בבלייתא" היות ובבל היא ארץ לחה, והמחרישה מעלה רגבים].

אמר רבא: אסור למשמש בצרור בשבת כדרך שממשמש בחול כדי לפתוח נקב פי הטבעת, למי שיש לו עצירות.

מתקיף לה מר זוטרא: וכי ליסתכן?! שיכול לבא לידי סכנה אם לא ימשמש!

ומתצינן: אין כונת רבא שלא ימשמש כלל בשבת. אלא שלא ימשמש כדרך שהוא עושה בחול, כיון שהוא משיר נימין

2. דמחזי כמתקן מנא.

3. הקשה הר"ן, הא כלי שמלאכתו לאיסור מותר לטלטלו לצורך גופו או מקומו, ואמאי

2. והר"ח פירש דאסור למשמש בצרור להחליקו כדי שלא ישרוט את בשרו משום שבא לידי כתישה או טחינה של האבן, ורק כלאחר יד מותרין והרמב"ן כתב שהאיסור הוא משום